

Suvestinė redakcija nuo 2016-01-01 iki 2016-12-31

Įstatymas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. [123-5518](#), i. k. 1021010ISTA0IX-1225

LIETUVOS RESPUBLIKOS PRIEŠGAISRINĖS SAUGOS Į S T A T Y M A S

2002 m. gruodžio 5 d. Nr. IX-1225
Vilnius

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis Įstatymas nustato priešgaisrinės saugos užtikrinimo ir organizavimo Lietuvos Respublikoje teisinius pagrindus, priešgaisrinės saugos užtikrinimo sistemą, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų funkcijas, savanorių ugniagesių statusą ir veiklą, gyventojų, įmonių, įstaigų ir organizacijų teises ir pareigas priešgaisrinės saugos srityje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1330](#), 2014-11-13, paskelbta TAR 2014-11-26, i. k. 2014-17985

2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

1. **Atitikties įvertinimas** – veikla, kuria tiesiogiai ar netiesiogiai nustatoma, ar gaminami produktai ir teikiamos paslaugos atitinka priešgaisrinę saugą reglamentuojančių Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus.

2. **Gaisras** – nekontroliuojamas, vykstantis ne tam skirtoje vietoje degimas, keliantis pavojų žmogui, turtui ar aplinkai.

3. **Gaisravietė** – vieta, kurioje kyla gaisras, ir teritorijos, patenkančios į gaisro veiksmų zoną. Gaisravietės ribas nustato gaisro gesinimo vadovas.

4. **Gaisro atžvilgiu pavojingas objektas** – objektas, kuriame nuolat arba laikinai gaminamos, perdirbamos, laikomos, perkraunamos, naudojamos, sandėliuojamos arba neutralizuojamos pavojingos medžiagos, jų atliekos ar komponentai, taip pat objektas, kuriame vienu metu būna daug žmonių ir kuriame kilęs gaisras sukelia staigų bei didelį pavojų žmonių, dirbančių arba esančių jame, ar aplinkinių gyvybei bei sveikatai, turtui, aplinkai arba žmonių žūtį, sužalojimą ar turtinius nuostolius.

5. **Gaisrų gesinimas** – aktyvūs veiksmai, kuriais siekiama išgelbėti žmones, turtą bei užgesinti gaisrą.

6. **Gaisrų prevencija** – teisinių, techninių ir organizacinių priemonių, užkertančių kelią gaisrams kilti ir plisti bei mažinančių jų galimus padarinius, visuma.

7. **Objektas** – nekilnojamieji ir kilnojamieji daiktai, kuriems yra nustatyti priešgaisrinės saugos reikalavimai.

8. **Objekto atitikties priešgaisrinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams deklaravimas** – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas) nustatyta tvarka atliekamas veiksmas, kuriuo įmonės, įstaigos, organizacijos vadovas pareiškia, kad objektas atitinka priešgaisrinę saugą reglamentuojančius teisės aktus.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-623](#), 2009-12-22, Žin., 2010, Nr. 1-30 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-623

9. **Priešgaisrinė sauga** – veikla, kuria įgyvendinama gaisrų prevencija ir jų gesinimas, žmonių ir turto gelbėjimas gaisro metu.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-623](#), 2009-12-22, Žin., 2010, Nr. 1-30 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-623

10. Priešgaisrinis režimas – konkrečiam objektui teisės aktais nustatytų priešgaisrinės saugos reikalavimų, būtinų jį saugiai eksploatuoti, visuma.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-623](#), 2009-12-22, Žin., 2010, Nr. 1-30 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-623

11. Savanoris ugniagesys – fizinis asmuo, kuris yra pasirengęs savanoriškai dalyvauti gesinant gaisrus ir (ar) aktyviais veiksmais atlikti kitą visuomenei naudingą veiklą priešgaisrinės saugos srityje, atitinka jam nustatytus amžiaus, sveikatos, bendrojo fizinio parengtumo ir kitus reikalavimus ir yra sudaręs rašytinę savanoriškos veiklos sutartį su savivaldybės priešgaisrine tarnyba ar kitu šios savanorių ugniagesių veiklos organizatoriumi.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-1330](#), 2014-11-13, paskelbta TAR 2014-11-26, i. k. 2014-17985

12. Savivaldybės priešgaisrinė tarnyba – biudžetinė įstaiga, kurios savininkė yra savivaldybė, arba viešoji įstaiga, kurios savininkė ar viena iš dalininkių yra savivaldybės taryba, įsteigtos gesinti gaisrus ir atlikti pirminius žmonių ir turto gelbėjimo darbus, taip pat vykdyti savanorių ugniagesių veiklos organizatoriaus funkcijas. Kitu (kitais) dalininku (dalininkais), jeigu steigiamą viešoji įstaiga, gali būti viešasis juridinis asmuo (viešieji juridiniai asmenys).

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-1330](#), 2014-11-13, paskelbta TAR 2014-11-26, i. k. 2014-17985

13. Valstybinė priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas ir jam pavaldžios įstaigos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-623](#), 2009-12-22, Žin., 2010, Nr. 1-30 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-623

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-1330](#), 2014-11-13, paskelbta TAR 2014-11-26, i. k. 2014-17985

14. Valstybinė priešgaisrinė priežiūra – valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūnų vykdoma speciali valstybinė priežiūra, kurios tikslas – kontroliuoti, kaip Lietuvos Respublikos teritorijoje laikomasi teisės aktų reikalavimų, užtikrinančių gaisrų prevenciją, bei siekiama užkirsti kelią šių reikalavimų pažeidimams.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-623](#), 2009-12-22, Žin., 2010, Nr. 1-30 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-623

Nr. [XII-1330](#), 2014-11-13, paskelbta TAR 2014-11-26, i. k. 2014-17985

15. Valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūnas – valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos statutinis valstybės tarnautojas, įgaliotas atlikti valstybinę priešgaisrinę priežiūrą.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-623](#), 2009-12-22, Žin., 2010, Nr. 1-30 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-623

Nr. [XII-1330](#), 2014-11-13, paskelbta TAR 2014-11-26, i. k. 2014-17985

3 straipsnis. Priešgaisrinės saugos užtikrinimo sistema, jos tikslai ir uždaviniai

1. Priešgaisrinės saugos užtikrinimo sistemą sudaro priešgaisrinės gelbėjimo ir kitos pajėgos bei teisinės, organizacinės, ekonominės, socialinės, mokslinės, techninės priemonės, skirtos gaisrų prevencijai, jiems gesinti, žmonėms ir turtui gelbėti gaisro metu.

2. Pagrindinis priešgaisrinės saugos užtikrinimo sistemos tikslas – apsaugoti žmogų ir turtą nuo gaisrų.

3. Priešgaisrinės saugos užtikrinimo sistemos uždaviniai yra:

- 1) gaisrų prevencijos organizavimas ir priežiūra;
- 2) gaisrų gesinimas;
- 3) žmonių ir turto gelbėjimas gaisro metu.

4 straipsnis. Asmens teisių ir laisvių apribojimai užtikrinant priešgaisrinę saugą

Įgyvendinant gaisrų prevenciją, gesinant gaisrus bei gelbstint žmones ir turtą gaisro metu, šio bei kitų įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka gali būti apribotos asmens judėjimo laisvė, nuosavybės ir būsto neliečiamumo teisės.

II SKYRIUS

VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJŲ BEI ĮSTAIGŲ FUNKCIJOS PRIEŠGAISRINĖS SAUGOS SRITYJE

5 straipsnis. Vyriausybė

Dalyvaudama formuojant ir įgyvendindama valstybės politiką priešgaisrinės saugos srityje, Vyriausybė:

- 1) nustato priešgaisrinės saugos užtikrinimo standartus;
- 2) tvirtina Valstybinės priešgaisrinės priežiūros nuostatus;
- 3) skatina mokslinius tyrimus bei mokslinių projektų įgyvendinimą gaisrų prevencijos srityje;
- 4) rengia ir teikia Seimui svarstyti priešgaisrinę saugą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų projektus, priima priešgaisrinės saugos užtikrinimui būtinus teisės aktus.

6 straipsnis. Vidaus reikalų ministerija

Vidaus reikalų ministerija, įgyvendindama šį Įstatymą:

- 1) koordinuoja pagal kompetenciją valstybės politikos įgyvendinimą priešgaisrinės saugos srityje;
- 2) *Neteko galios nuo 2010-03-01*

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XI-623](#), 2009-12-22, Žin. 2010, Nr. I-30 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-623

- 3) pagal kompetenciją priima teisės aktus, užtikrinančius įstatymų bei Vyriausybės nutarimų priešgaisrinės saugos srityje įgyvendinimą;

- 4) kontroliuoja Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento veiklą, atlieka valdymo priežiūrą, dalyvauja rengiant jo veiklos standartus;

- 5) užtikrina priešgaisrinės saugos organizavimą visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje.

7 straipsnis. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas, įgyvendindamas šį Įstatymą:

- 1) pagal kompetenciją organizuoja gaisrų gesinimo, žmonių ir turto gelbėjimo, gaisrų padarinių mažinimo darbus ir jiems vadovauja;

- 2) organizuoja valstybinę priešgaisrinę priežiūrą;

- 3) pagal kompetenciją rengia ir priima priešgaisrinę saugą reglamentuojančius teisės aktus;

- 4) tvirtina įmonių, įstaigų ir organizacijų vadovų ir atsakingų asmenų, kuriems pavesta kontroliuoti objekto priešgaisrinę būklę ir imtis priemonių priešgaisrinės saugos reikalavimams vykdyti, priešgaisrinės saugos mokymo programas ir mokymo tvarką;

- 5) nustato minimalius priešgaisrinės saugos mokymo programų, pagal kurias įmonėse, įstaigose ir organizacijose mokomi valstybės tarnautojai ir darbuotojai, reikalavimus;

- 6) nustato objekto atitikties priešgaisrinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams deklaravimo tvarką;

- 7) nustato objektų atitikties priešgaisrinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams patikrinimų atlikimo tvarką;

- 8) informuoja visuomenę priešgaisrinės saugos klausimais;

- 9) taiko mokslines ir technines naujoves priešgaisrinės saugos srityje, koordinuoja gaisrinės ir gelbėjimo technikos, gaisrinės saugos įrenginių, priešgaisrinių priemonių, gaisrinės automatikos įrenginių atitikties įvertinimą;

10) skatina gyventojų, asociacijų, savanorių ugniagesių veiklą priešgaisrinės saugos srityje;

11) nustato savanorių ugniagesių, dalyvaujančių gesinant gaisrus, sveikatos reikalavimus, suderintus su Sveikatos apsaugos ministerija, taip pat jų bendrojo fizinio parengtumo reikalavimus, mokymo ir kvalifikacijos tobulinimo tvarką;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-1330](#), 2014-11-13, paskelbta TAR 2014-11-26, i. k. 2014-17985

12) teikia savivaldybių priešgaisrinėms tarnyboms metodinę pagalbą;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-1330](#), 2014-11-13, paskelbta TAR 2014-11-26, i. k. 2014-17985

13) vidaus reikalų ministrui pavedus (įgaliojus) prižiūri, kaip atliekama valstybės perduota savivaldybėms priešgaisrinės saugos funkcija, kaip vykdomi savivaldybių priešgaisrinėms tarnyboms vidaus reikalų ministro ar jo įgalioto Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento direktoriaus nustatyti jų veiklos kokybiniai ir (ar) kiekybiniai rodikliai;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-1330](#), 2014-11-13, paskelbta TAR 2014-11-26, i. k. 2014-17985

14) nustato tipinę savivaldybių priešgaisrinių tarnybų, savanorių ugniagesių veiklos atlikimo ir savanorių ugniagesių veiklos organizatoriaus funkcijų vykdymo tvarką;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-1330](#), 2014-11-13, paskelbta TAR 2014-11-26, i. k. 2014-17985

15) atlieka kitas teisės aktų nustatytas funkcijas.

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-1330](#), 2014-11-13, paskelbta TAR 2014-11-26, i. k. 2014-17985

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-623](#), 2009-12-22, Žin., 2010, Nr. 1-30 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-623

8 straipsnis. Ministerijos ir kitos valstybės institucijos bei įstaigos

Ministerijos ir kitos valstybės institucijos bei įstaigos, įgyvendindamos šį Įstatymą:

1) organizuoja ir kontroliuoja joms pavaldžių institucijų, įstaigų ir įmonių veiklą įgyvendinant gaisrų prevencijos priemones;

2) teikia valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūnams informaciją, reikalingą jų uždaviniams įgyvendinti ir funkcijoms atlikti;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XI-623](#), 2009-12-22, Žin., 2010, Nr. 1-30 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-623

3) suderinusios su Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentu, pagal savo kompetenciją rengia ir tvirtina priešgaisrinę saugą reglamentuojančius teisės aktus;

4) teikia pasiūlymus dėl priešgaisrinę saugą reglamentuojančių teisės aktų tobulinimo;

5) dalyvauja vykdant gaisrų prevencijos programas.

9 straipsnis. Savivaldybių institucijos ir įstaigos ir savivaldybių priešgaisrinės tarnybos

1. Savivaldybių institucijos ir įstaigos, įgyvendindamos šį Įstatymą:

1) turi teisę pagal kompetenciją nustatyti savivaldybės teritorijoje griežtesnius priešgaisrinės saugos reikalavimus, negu nustatyta priešgaisrinę saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose;

2) dalyvauja vykdant gaisrų prevencijos, gesinimo ir tyrimo programas;

3) teikia valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūnams informaciją, reikalingą gaisrų prevencijos priemonėms įgyvendinti, ir pagalbą vykdant švietimą priešgaisrinės saugos srityje;

4) organizuoja savivaldybės gyventojų švietimą priešgaisrinės saugos klausimais;

5) skatina savivaldybės gyventojų, savanorių ugniagesių veiklą priešgaisrinės saugos srityje;

6) pagal kompetenciją savivaldybės teritorijoje organizuoja ir kontroliuoja priešgaisrinę saugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir kitų gaisrų prevencijos priemonių įgyvendinimą.

2. Savivaldybių priešgaisrinės tarnybos įgyvendina priešgaisrinę saugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus, gaisrų prevencijos priemonės, vykdo visuomenės švietimą gaisrų prevencijos srityje, gesina gaisrus, atlieka pirminius žmonių ir turto gelbėjimo darbus, taip pat atlieka savanorių ugniagesių veiklos organizatoriaus funkcijas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-623](#), 2009-12-22, Žin., 2010, Nr. 1-30 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-623

Nr. [XII-1330](#), 2014-11-13, paskelbta TAR 2014-11-26, i. k. 2014-17985

III SKYRIUS

GYVENTOJŲ, ĮMONIŲ, ĮSTAIGŲ BEI ORGANIZACIJŲ TEISĖS IR PAREIGOS PRIEŠGAISRINĖS SAUGOS SRITYJE

10 straipsnis. Gyventojų teisės ir pareigos priešgaisrinės saugos srityje

1. Lietuvos Respublikos gyventojai turi teisę:
 - 1) į gyvybės, sveikatos bei turto apsaugą kilus gaisrui;
 - 2) į gaisro metu padarytos žalos atlyginimą Civilinio kodekso ir kitų įstatymų nustatyta tvarka;
 - 3) teisės aktų nustatyta tvarka dalyvauti nustatant gaisro, padariusio žalą jų sveikatai ar turtui, priežastis;
 - 4) gauti informaciją priešgaisrinės saugos klausimais;
 - 5) dalyvauti užtikrinant priešgaisrinę saugą, tapti savanoriais ugniagesiais, taip pat kurti savanoriškas ugniagesių organizacijas ir į jas vienytis.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1330](#), 2014-11-13, paskelbta TAR 2014-11-26, i. k. 2014-17985

2. Lietuvos Respublikos gyventojai privalo:
 - 1) laikytis priešgaisrinę saugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų;
 - 2) kilus gaisrui, imtis priemonių gelbėti žmones, apsaugoti materialines vertybes ir gesinti gaisrą, jeigu tai nesukelia rimto pavojaus jų ar kitų asmenų gyvybei ar sveikatai;
 - 3) vykdyti Valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pareigūnų bei gaisro gesinimo vadovo teisėtus nurodymus;
 - 4) mokėti naudotis pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis;
 - 5) informuoti Valstybinę priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą apie pastebėtą gaisrą, priešgaisrinės saugos reikalavimų pažeidimus, keliančius gaisro pavojų;
 - 6) įstatymų nustatytais atvejais leisti Valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pareigūnams apžiūrėti ir patikrinti jiems priklausančias gamybines, ūkines, gyvenamąsias, kitas patalpas, statinius bei teritoriją;
 - 7) leisti naudotis gaisrui gesinti ar gaisro gesinimui organizuoti jam priklausančiais vandens telkiniais, vandens tiekimo sistemomis, gamtiniais ištekliais (smėliu, žvyru ir kt.), transporto, ryšio priemonėmis bei kitais gaisro gesinimui ar jo organizavimui būtiniais daiktais, neatsižvelgiant į gaisro kilimo vietą.

11 straipsnis. Įmonių, įstaigų, organizacijų ir jų vadovų teisės bei pareigos priešgaisrinės saugos srityje

1. Lietuvos Respublikoje veikiančios įmonės, įstaigos ir organizacijos turi teisę:
 - 1) teisės aktų nustatyta tvarka steigti, pertvarkyti, reorganizuoti ir likviduoti iš savo arba joms skirtų lėšų išlaikomus padalinius, skirtus gaisrams gesinti bei pirminiems žmonių ir turto gelbėjimo darbams gaisrų metu atlikti;
 - 2) į gaisro metu padarytos žalos atlyginimą Civilinio kodekso ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.
2. Lietuvos Respublikoje veikiančių įmonių, įstaigų ir organizacijų vadovai turi teisę:
 - 1) teikti valstybės ir savivaldybių institucijoms bei įstaigoms pasiūlymus dėl priešgaisrinės saugos užtikrinimo;

- 2) netrukdam kompetentingų institucijų atliekamam tyrimui, tirti objekte kilusių gaisrų priežastis ir sąlygas;
- 3) nustatyti ekonomines ir socialines priemones, kurios skatintų užtikrinti priešgaisrinę saugą objekte;
- 4) gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų informaciją priešgaisrinės saugos klausimais;
- 5) deklaruoti objekto atitiktį priešgaisrinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-1330](#), 2014-11-13, paskelbta TAR 2014-11-26, i. k. 2014-17985

3. Lietuvos Respublikoje veikiančių įmonių, įstaigų ir organizacijų vadovai privalo:

- 1) užtikrinti priešgaisrinę saugą reglamentuojančių teisės aktų vykdymą objekte ir nustatyti priešgaisrinį režimą jame;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XI-623](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2010, Nr. 1-30 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-623

- 2) vykdyti valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūnų teisėtus nurodymus;
- 3) įstatymų nustatytais atvejais leisti Valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pareigūnams apžiūrėti ir patikrinti jų vadovaujamos įmonės, įstaigos, organizacijos gamybinės, ūkinės, kitas patalpas, statinius bei teritoriją;
- 4) nedelsdami šalinti nustatytus priešgaisrinės saugos pažeidimus, apie juos informuoti įmonės, įstaigos, organizacijos valstybės tarnautojus ir darbuotojus;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XI-623](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2010, Nr. 1-30 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-623

- 5) nutraukti atliekamus darbus, jeigu jie gali sukelti gaisrą ar sprogimą;
- 6) organizuoti įmonės, įstaigos, organizacijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų instruktavimą, mokymą ir atestavimą priešgaisrinės saugos klausimais, pagal kompetenciją rengti ir tvirtinti priešgaisrinės saugos instrukcijas;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XI-623](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2010, Nr. 1-30 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-623

- 7) aprūpinti objektą reikiamomis gaisro gesinimo priemonėmis;
- 8) užtikrinti, kad objekte įrengti gaisrinės technikos, automatikos įrenginiai, gaisrų gesinimo priemonės būtų techniškai tvarkingi ir veiktų;
- 9) teisės aktų nustatytais atvejais atlikti objekto pavojaus ir rizikos analizę;
- 10) parengti valstybės tarnautojų ir darbuotojų veiksmų kilus gaisrui planus ir jiems išmokti rengti pratybas objekte;
- 11) teikti valstybinę priešgaisrinę priežiūrą vykdančioms pareigūnams informaciją, reikalingą gaisrų prevencijos priemonėms objekte nustatyti;
- 12) kilus gaisrui objekte, kol atvyks priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos, imtis priemonių jį gesinti, vadovauti gaisro gesinimui, žmonių ir turto evakuavimui, o atvykus valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pajėgoms vykdyti gaisro gesinimo vadovo nurodymus;
- 13) prireikus skirti valstybės tarnautojus ir darbuotojus gaisrui objekte gesinti ir materialinėms vertybėms evakuoti;
- 14) leisti naudotis gaisrui gesinti ar gaisro gesinimui organizuoti įmonei, įstaigai, organizacijai priklausančiais arba įmonės, įstaigos, organizacijos teritorijoje esančiais vandens telkiniais, vandens tiekimo sistemomis, gamtiniais ištekliais (smėliu, žvyru ir kt.), gaisro gesinimo, transporto, ryšio priemonėmis bei kitais gaisro gesinimui ar jo organizavimui būtiniais daiktais, neatsižvelgiant į gaisro kilimo vietą;

- 15) nesudaryti savo veiksmais ar neveikimu sąlygų gaisrui kilti ir išsiplėsti;

- 16) *Neteko galios nuo 2016-01-01*

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XII-1330](#), 2014-11-13, paskelbta TAR 2014-11-26, i. k. 2014-17985

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XI-623](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2010, Nr. 1-30 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-623

17) atleisti savanorius ugniagesius nuo tarnybos, darbo ar studijų, jeigu jie yra kviečiami dalyvauti gesinti gaisrą ar atlikti gelbėjimo darbus, sudaryti sąlygas savanoriams ugniagesiams tarnybos, darbo ar studijų metu dalyvauti savanorių ugniagesių veiklos organizatoriaus surengtuose planiniuose kvalifikacijos tobulinimo kursuose (mokymuose ir (ar) pratybose).

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-1330](#), 2014-11-13, paskelbta TAR 2014-11-26, i. k. 2014-17985

4. Įmonėse, įstaigose ir organizacijose už objekto priešgaisrinę būklę yra atsakingi jų vadovai. Atlikdamas šią pareigą, vadovas privalo imtis būtinų objekto ir jame esančių arba galinčių būti žmonių apsaugos nuo gaisro priemonių. Įmonės, įstaigos ir organizacijos vadovas gali savo vadovaujamos įmonės, įstaigos ar organizacijos darbuotojui pavesti kontroliuoti objekto priešgaisrinę būklę ir imtis priemonių priešgaisrinės saugos reikalavimams vykdyti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-1575](#), 2008-06-05, *Žin.*, 2008, Nr. 71-2704 (2008-06-21), i. k. 1081010ISTA00X-1575

Nr. [XI-623](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2010, Nr. 1-30 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-623

5. Priešgaisrinės saugos mokymo programą turi išklaudyti įmonės, įstaigos, organizacijos, kurios atitinka vidaus reikalų ministro patvirtintus kriterijus, vadovas arba tokios įmonės, įstaigos, organizacijos darbuotojas, kuriam jos vadovas paveda kontroliuoti objekto priešgaisrinę būklę ir imtis priemonių priešgaisrinės saugos reikalavimams vykdyti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-1575](#), 2008-06-05, *Žin.*, 2008, Nr. 71-2704 (2008-06-21), i. k. 1081010ISTA00X-1575

Nr. [XI-623](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2010, Nr. 1-30 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-623

6. Priemonės priešgaisrinei saugai užtikrinti visų rūšių įmonėse, įstaigose, organizacijose finansuojamos iš jų arba joms skirtų lėšų.

7. Neteko galios nuo 2010-10-02

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XI-1018](#), 2010-09-21, *Žin.*, 2010, Nr. 118-5992 (2010-10-02), i. k. 1101010ISTA00XI-1018

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-623](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2010, Nr. 1-30 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-623

IV SKYRIUS

REIKALAVIMAI, PRIEMONĖS IR SUBJEKTAI, UŽTIKRINANTYS GAISRŲ PREVENCIJOS ĮGYVENDINIMĄ

12 straipsnis. Gaisrų prevencijos užtikrinimas

Gaisrų prevencijai užtikrinti nustatomi statinių projektavimo, teritorijų planavimo ir objektų eksploatavimo reikalavimai, užkertantys kelią gaisrams kilti ir sudarantys sąlygas gaisrams gesinti, žmonėms ir turtui gelbėti. Šie reikalavimai nustatomi vadovaujantis įstatymais ir kitais teisės aktais, taip pat atsižvelgiant į patirtį gaisrų prevencijos ir gesinimo srityje ir daiktų, medžiagų, technologinių procesų, gaminių, konstrukcijų bei statinių gaisrinį pavojingumą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-623](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2010, Nr. 1-30 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-623

13 straipsnis. Pagrindiniai gaisrų prevencijos reikalavimai

1. Siekiant užtikrinti gaisrų prevenciją, įmonėms, įstaigoms, organizacijoms nustatomi šie pagrindiniai reikalavimai:

1) daiktų, medžiagų, gaminių bei įrangos gamintojai, perdirbėjai ir tiekėjai privalo atitinkamuose techniniuose dokumentuose nurodyti jų (daiktų, medžiagų, gaminių bei įrangos) priešgaisrinės saugos rodiklius ir būtinus jų naudojimo priešgaisrinės saugos priemones;

2) rengiamose bei įgyvendinamose priešgaisrinės saugos priemonėse turi būti numatyti

sprendimai, kurie užtikrintų saugų žmonių ir turto evakavimą gaisrų metu;

3) įmonėse, įstaigose ir organizacijose, kuriose dirba arba nuolat būna daugiau kaip šimtas žmonių, turi būti parengti valstybės tarnautojų ir darbuotojų veiksmų kilus gaisrui planai, kad būtų užtikrintas žmonių saugumas gaisrų metu;

4) gamybinės paskirties objektuose, kuriuose nuolat dirba daugiau kaip penkiasdešimt darbuotojų, turi būti sudarytos priešgaisrinės techninės komisijos (rizikos valdymo grupės), kurios kontroliuotų objekto priešgaisrinę būklę bei imtųsi priemonių priešgaisrinės saugos reikalavimams vykdyti, organizuotas valstybės tarnautojų ir darbuotojų mokymas priešgaisrinės saugos klausimais. Kitose įmonėse, įstaigose ir organizacijose priešgaisrinės techninės komisijos funkcijoms atlikti turi būti paskirtas atsakingas asmuo;

5) gaisro atžvilgiu pavojinguose objektuose turi būti įsteigti priešgaisriniai gelbėjimo padaliniai (žinybinės priešgaisrinės pajėgos), kad jie laiku ir adekvačiai reaguotų į galimą gaisrą, arba šiuo tikslu sudaromos sutartys su Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentu. Kriterijus, pagal kuriuos tokio objekto savininkui (valdytojui) atsiranda pareiga steigti priešgaisrinį gelbėjimo padalinį (žinybines priešgaisrines pajėgas), arba atvejus, kai šiuo tikslu sudaroma sutartis su Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentu, nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, atsižvelgdama į konkretaus objekto gaisrinį pavojingumą ir galimų padarinių mastą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XI-623](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2010, Nr. 1-30 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-623

6) statinių, esančių bendrosios nuosavybės teisės objektu, atitiktį priešgaisrinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams kontroliuoja bendraturčių susitarimu paskirtas administratorius.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XI-623](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2010, Nr. 1-30 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-623

2. Kitus gaisrų prevencijos reikalavimus, vadovaudamasi šio Įstatymo nuostatomis, nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

14 straipsnis. Valstybinės priešgaisrinės priežiūros įgyvendinimas

1. Valstybinė priešgaisrinė priežiūra įgyvendinama:

1) kontroliuojant objektų atitiktį priešgaisrinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams;

2) kontroliuojant, kaip įgyvendinti projektiniai ir techniniai sprendimai atitinka priešgaisrinę saugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus, užtikrinančius objektų ir juose dirbančių arba esančių žmonių apsaugą nuo gaisrų;

3) *Neteko galios nuo 2010-10-02*

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XI-1018](#), 2010-09-21, *Žin.* 2010, Nr. 118-5992 (2010-10-02), i. k. 1101010ISTA0XI-1018

4) vertinant produktų ir paslaugų atitiktį;

5) nustatant teritorijose, kuriose susidarė ekstremalioji situacija, griežtesnius priešgaisrinės saugos reikalavimus, negu nustatyta priešgaisrinę saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose, kad būtų išvengta gaisrų;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1330](#), 2014-11-13, paskelbta TAR 2014-11-26, i. k. 2014-17985

6) kitomis įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytais priemonėmis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-623](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2010, Nr. 1-30 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-623

2. Gaisrų prevencijai įgyvendinti tam įgalioti valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūnai turi teisę:

1) tikrinti, neatsižvelgdami į objektų nuosavybės formas, ar šie atitinka priešgaisrinės saugos reikalavimus. Ar gyvenamosios patalpos atitinka priešgaisrinės saugos reikalavimus, gali būti tikrinamos tik jų savininko sutikimu, be jo sutikimo – tik teismo sprendimu. Diplomatinė

atstovybių ir konsulinių įstaigų patalpos tikrinamos diplomatinis ir konsulinis santykius reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka;

2) duoti rašytinius privalomus vykdyti nurodymus pašalinti priešgaisrinę saugą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus;

3) uždrausti fiziniams ir juridiniams asmenims eksploatuoti statinius, atskiras patalpas (išskyrus gyvenamąsias), įrenginius, įrangą, sustabdyti statinių statybos, rekonstravimo, remonto darbus, įrenginių gamybą, technologinių linijų naudojimą, jeigu yra priešgaisrinę saugą reglamentuojančių teisės aktų (įstatymų, statybos techninių reglamentų, statybos normų, standartų, taisyklių ir kitų teisės aktų, kuriuose nustatyti statomų, rekonstruojamų, remontuojamų bei eksploatuojamų objektų priešgaisrinės saugos reikalavimai) pažeidimų, dėl kurių gali kilti gaisras, sprogimas, taip pat jeigu neužtikrinama juose ir aplinkiniuose objektuose esančių žmonių sauga arba jeigu rašytiniai valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūnų nurodymai nevykdomi.

3. Valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūnai turi ir kitų įstatymuose bei Valstybinės priešgaisrinės priežiūros nuostatuose nustatytų teisių.

4. Šio straipsnio 1 dalyje išvardytų valstybinės priešgaisrinės priežiūros priemonių įgyvendinimo tvarką nustato Valstybinės priešgaisrinės priežiūros nuostatai bei kiti teisės aktai.

15 straipsnis. Valstybinės priešgaisrinės priežiūros subjektai ir pareigūnai

1. Valstybinės priešgaisrinės priežiūros subjektai yra valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos struktūriniai padaliniai, kuriems pavesta vykdyti valstybinę priešgaisrinę priežiūrą.

2. Valstybinės priešgaisrinės priežiūros subjektų ir pareigūnų vykdomas funkcijas, įgaliojimus, pareigas bei atsakomybę reglamentuoja šis Įstatymas, Valstybinės priešgaisrinės priežiūros nuostatai bei kiti teisės aktai.

3. Valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūnų teisėti nurodymai yra privalomi visoms valstybės, savivaldybių institucijoms, įmonėms, įstaigoms, organizacijoms bei kitiems asmenims.

V SKYRIUS GAISRŲ GESINIMO ORGANIZAVIMAS

16 straipsnis. Priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos

1. Priešgaisrinės gelbėjimo pajėgas sudaro Valstybinė priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba, savivaldybių priešgaisrinės tarnybos, žinybinės priešgaisrinės pajėgos ir savanoriškos ugniagesių organizacijos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1330](#), 2014-11-13, paskelbta TAR 2014-11-26, i. k. 2014-17985

2. Valstybinė priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba yra nuolatinės parengties civilinės saugos ir gelbėjimo sistemos dalis, gesinanti gaisrus, atliekanti žmonių ir turto gelbėjimo darbus ir steigama Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų centruose ir gaisro atžvilgiu pavojinguose objektuose, kai sudaromos sutartys su Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentu.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-1330](#), 2014-11-13, paskelbta TAR 2014-11-26, i. k. 2014-17985

3. Savivaldybių priešgaisrinės tarnybos yra nuolatinės parengties civilinės saugos ir gelbėjimo sistemos dalis, gesinanti gaisrus ir atliekanti pirminius žmonių bei turto gelbėjimo darbus. Savivaldybių priešgaisrinių tarnybų veiklą reglamentuoja šis Įstatymas bei kiti teisės aktai.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-1330](#), 2014-11-13, paskelbta TAR 2014-11-26, i. k. 2014-17985

4. Žinybinės priešgaisrinės pajėgos yra atskiruose gaisro atžvilgiu pavojinguose objektuose, taip pat kitų žmonių, įstaigų ir organizacijų įsteigti padaliniai, gesinantys gaisrus ir atliekantys pirminius žmonių ir turto gelbėjimo darbus gaisrų metu. Jų veiklą reglamentuoja šis Įstatymas bei kiti teisės aktai.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-1330](#), 2014-11-13, paskelbta TAR 2014-11-26, i. k. 2014-17985

5. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas ir jam pavaldžios įstaigos teikia metodinę pagalbą priešgaisrinėms gelbėjimo pajėgoms ir pagal kompetenciją kontroliuoja jų pasirengimą veikti gesinant gaisrus.

17 straipsnis. Gaisrų gesinimo organizavimas

1. Gesinti gaisrus – priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų pareiga. Priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos privalo išvykti gesinti gaisro bei dalyvauti jį gesinant.

2. Kad laiku būtų reaguota į pranešimus apie kilusius gaisrus, Vyriausybė arba jos įgaliota institucija visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje nustato bendrą priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų iškviatimo telefono numerį.

3. Gaisrų gesinimo organizavimo tvarką, priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų sąveikos principus gaisrų metu bei priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų reagavimą į pranešimus apie kilusius gaisrus nustato vidaus reikalų ministras ar jo įgaliota institucija.

4. Gaisro gesinimo metu dalyvaujantis priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų valstybės tarnautojas ar darbuotojas pavojui likviduoti bet kuriuo paros metu turi teisę įeiti į fizinių ar juridinių asmenų patalpas ir teritorijas tik gaisravietėje nedalyvaujant savininkui. Be savininko sutikimo įeiti į gyvenamąją patalpą galima tik tuomet, kai reikia gelbėti žmonių gyvybę, sveikatą ir turtą.

5. Kai gaisras perauga į ekstremaliąją situaciją, gaisrui gesinti ir jo padariniams šalinti Civilinės saugos įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka gali būti pasitelkiamos civilinės saugos ir gelbėjimo sistemos pajėgos, kariuomenė, specialistai iš ministerijų, kitų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, organizacijos ir panaudojami jiems priklausantys ištekliai. Sprendimus dėl gaisro priskyrimo ekstremaliajai situacijai priima gaisro gesinimo vadovas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1330](#), 2014-11-13, paskelbta TAR 2014-11-26, i. k. 2014-17985

18 straipsnis. Vadovavimas gaisro gesinimui

1. Gaisro gesinimui tiesiogiai vadovauja gaisro gesinimo vadovas, kuris yra Valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos statutinis valstybės tarnautojas, turintis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento suteiktą operacinio vadovavimo teisę, išskyrus šio straipsnio 6, 7 ir 8 dalyse nustatytus atvejus. Kai į gaisravietę pirmosios atvyksta kitos priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos, tol, kol atvyks Valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pajėgos, gaisro gesinimui vadovauja tam įgaliotas savivaldybės priešgaisrinės tarnybos, žinybinių priešgaisrinių pajėgų ar Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento Ugniagesių gelbėtojų mokyklos valstybės tarnautojas arba darbuotojas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1330](#), 2014-11-13, paskelbta TAR 2014-11-26, i. k. 2014-17985

2. Gaisro gesinimo vadovas gaisro metu tiesiogiai vadovauja visoms pajėgoms, dalyvaujančioms gesinant gaisrą, neatsižvelgdamas į jų priklausomybę. Gaisro gesinimo vadovas nustato gaisro gesinimo bei žmonių ir turto gelbėjimo darbų vykdymo tvarką, būdus, priemones bei darbų mastą.

3. Gaisro gesinimo vadovo ir kitų priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų pareigūnų nurodymai gaisro gesinimo metu yra privalomi visiems gaisravietėje esantiems žmonėms. Gaisro gesinimo metu niekas negali trukdyti gaisro gesinimo vadovo ar kitų priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų valstybės tarnautojų ir darbuotojų veiksmams. Gaisro gesinimo vadovo nurodymus turi teisę atšaukti tik pats vadovas.

4. Kilus dėl gaisro pavojui žmonių sveikatai, gyvybei, turtui ar aplinkai, gaisro gesinimo vadovas gali laikinai apriboti patekimą į tam tikrą teritoriją ar patalpą, duoti nurodymą evakuoti jose esančius žmones, sustabdyti atliekamus darbus, išjungti elektros ar kitokius įrenginius, apriboti ar uždrausti transporto priemonių eismą, pašalinti kliūtis, trukdančias patekti prie gaisravietės ir

gesinti gaisrą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-623](#), 2009-12-22, *Žin.*, 2010, Nr. 1-30 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-623

5. Gaisro gesinimo vadovas atsako už žmonių, turto gelbėjimą bei gaisro gesinimą, už priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų valstybės tarnautojų ir darbuotojų, taip pat kitų žmonių, dalyvaujančių gesinant gaisrą, saugumą.

6. Miškų gaisrų gesinimui vadovauja miškų urėdijos vadovo paskirti atsakingi asmenys. Kuršių nerijos miškų gaisrų gesinimui vadovauja Kuršių nerijos nacionalinio parko direkcijos vadovo paskirti atsakingi asmenys, iki atvyksta Valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos paskirtas statutinis valstybės tarnautojas, atsakingas už vadovavimą gaisro gesinimui.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-1330](#), 2014-11-13, paskelbta TAR 2014-11-26, i. k. 2014-17985

7. Laivo gaisro gesinimui vadovauja laivo kapitonas arba jį pavaduojantis asmuo.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-1330](#), 2014-11-13, paskelbta TAR 2014-11-26, i. k. 2014-17985

8. Gaisrų tarptautiniuose oro uostuose gesinimui vadovauja šių oro uostų tarnybų atsakingi darbuotojai.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-1330](#), 2014-11-13, paskelbta TAR 2014-11-26, i. k. 2014-17985

V¹ SKYRIUS

SAVANORIAI UGNIAGESIAI IR JŲ VEIKLOS ORGANIZATORIAI

18¹ straipsnis. Savanorių ugniagesių ir jų veiklos organizatorių veiklos teisiniai pagrindai

1. Savanorių ugniagesių ir jų veiklos organizatorių – savivaldybių priešgaisrinių tarnybų – statusas, uždaviniai, funkcijos, teisės ir pareigos nustatomi, taip pat jų veikla organizuojama vadovaujantis šiuo Įstatymu ir kitais teisės aktais. Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatymo (toliau – Savanoriškos veiklos įstatymas) nuostatos savanoriams ugniagesiams ir jų veiklos organizatoriams taikomos tiek, kiek šis Įstatymas nenustato kitaip.

2. Savanorių ugniagesių veiklos atlikimo ir savanorių ugniagesių veiklos organizatoriaus funkcijų vykdymo tvarkos aprašą, parengtą vadovaujantis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento direktoriaus nustatyta tipine tvarka, tvirtina savivaldybės vykdomoji institucija.

18² straipsnis. Asmenų priėmimas į savanorius ugniagesius ir išbraukimas iš savanorių ugniagesių sąrašo

1. Savanoriais ugniagesiais, dalyvaujančiais gesinant gaisrus, gali tapti ne jaunesni kaip 18 metų ir ne vyresni kaip 65 metų Lietuvos Respublikos nuolatiniai gyventojai.

2. Savanoriais ugniagesiais, nedalyvaujančiais gesinant gaisrus, tačiau vykdančiais visuomenės švietimą gaisrų prevencijos srityje ir kitą veiklą savanorių ugniagesių rinktinėje, gali tapti ne jaunesni kaip 14 metų Lietuvos Respublikos nuolatiniai gyventojai.

3. Savanoriais ugniagesiais negali būti teismo tvarka pripažinti neveiksniais ar ribotai veiksniais Lietuvos Respublikos nuolatiniai gyventojai, taip pat kiti asmenys, kuriems užsiimti tokia veikla draudžia įstatymai. Asmenys, jaunesni kaip 18 metų, savanorių ugniagesių savanoriškoje veikloje gali dalyvauti, jeigu tam neprieštarauja vaiko atstovas pagal įstatymą.

4. Asmuo, pretenduojantis tapti savanoriu ugniagesiu, pateikia prašymą savivaldybės priešgaisrinės tarnybos ar kito šios savanoriškos veiklos srities organizatoriaus vadovui. Prašyme pretendentas įsipareigoja vykdyti savanoriui ugniagesiui keliamus reikalavimus, nustatytus šiame Įstatyme ir rašytinėje savanoriškos veiklos sutartyje.

5. Prieš priimant (įrašant) asmenį savanoriu ugniagesiu, dalyvaujančiu gesinant gaisrus, tikrinama, ar pretendentas atitinka savanoriams ugniagesiams teisės aktuose nustatytus sveikatos,

bendrojo fizinio parengtumo ir kitus šio Įstatymo nustatytus reikalavimus. Pretendentui, kuris atitinka šiuos savanoriui ugniagesiui keliamus reikalavimus, organizuojami įvadiniai mokymai. Įvadinius mokymus baigęs pretendentas laiko egzaminą.

6. Asmuo, kuris atitinka savanoriui ugniagesiui keliamus reikalavimus ir baigęs įvadinius mokymus sėkmingai išlaikė egzaminą (taikoma pretendentui į savanorius ugniagesius, dalyvaujančius gesinant gaisrus), priimamas (įrašomas) į savanorius ugniagesius savivaldybės priešgaisrinės tarnybos ar kito šios savanoriškos veiklos srities organizatoriaus vadovo įsakymu ir pasirašo savanoriškos veiklos sutartį 4 metams. Su asmeniu, jaunesniu kaip 18 metų ar vyresniu kaip 65 metai, kuris atitinka savanoriui ugniagesiui, nedalyvaujančiam gesinant gaisrus, keliamus reikalavimus, savanoriškos veiklos sutartis gali būti pasirašoma iki 4 metų. Šioje sutartyje savanoris ugniagesys raštu pasižada vykdyti savanorio ugniagesio funkcijas, įgyja teises ir pareigas šiame Įstatyme ir Savanorių ugniagesių veiklos atlikimo ir savanorių ugniagesių veiklos organizatoriaus funkcijų vykdymo tvarkos apraše nustatytais sąlygomis ir pagrindais. Pasibaigus savanoriškos veiklos sutarties galiojimo laikotarpiui, savanoriškos veiklos sutarties galiojimas gali būti pratęstas kitiems 4 metams, jeigu savanoris ugniagesys atitinka savanoriui ugniagesiui keliamus reikalavimus, aktyviai ir be pažeidimų vykdė jam keliamas užduotis ir yra sėkmingai baigęs kvalifikacijos tobulinimo kursus (mokymus ir (ar) pratybas) (pastarasis reikalavimas taikomas savanoriui ugniagesiui, dalyvaujančiam gesinant gaisrus). Apie atsisakymą su asmeniu sudaryti ar pratęsti savanoriškos veiklos sutartį per teisės aktuose nustatytą terminą pranešama pareiškėjui, nurodant priežastis.

7. Savanorių ugniagesių įvadinį mokymą ir kvalifikacijos tobulinimo kursus (mokymus ir (ar) pratybas) organizuoja savivaldybės priešgaisrinė tarnyba ar kitas šios savanoriškos veiklos srities organizatorius. Pretendentas į savanorius ugniagesius, dalyvaujantis gesinant gaisrus, išklauso įvadinio mokymo kursą ir išlaiko egzaminą. Tai netaikoma esamiems ir buvusiems savivaldybių priešgaisrinių tarnybų ir Valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pareigūnams ir darbuotojams. Savanoriams ugniagesiams Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento direktoriaus nustatyta tvarka ir periodiškumu organizuojami kvalifikacijos tobulinimo kursai (mokymai ir (ar) pratybos).

8. Savanoriai ugniagesiai įgyvendina šiuos uždavinius:

1) padeda savivaldybės priešgaisrinei tarnybai ir kitoms priešgaisrinėms gelbėjimo pajėgoms gesinti gaisrus, atlikti pirminius žmonių ir turto gelbėjimo darbus, taip pat įgyvendinti gaisrų prevencijos priemones;

2) telkia savivaldybės vietos gyventojus aktyviau dalyvauti įgyvendinant gaisrų prevencijos priemones, saugant nuo gaisrų žmonių gyvybę, sveikatą, turtą ir aplinką;

3) vykdo savivaldybės vietos gyventojų švietimą gaisrų prevencijos srityje, organizuoja fiziniams ir juridiniams asmenims mokymus apie priešgaisrinę saugą, aiškina gaisrų priežastis ir supažindina su priešgaisrinės saugos reikalavimais.

9. Savanorio ugniagesio funkcijos, teisės ir pareigos nustatomos rašytinėje savanoriškos veiklos sutartyje su savivaldybės priešgaisrine tarnyba ar kitu šios savanoriškos veiklos srities organizatoriumi.

10. Savanoriui ugniagesiui išduodamas pažymėjimas ir atpažinimo ženklas. Jų formą ir nešiojimo tvarką nustato Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento direktorius. Iš savanorių ugniagesių sąrašo išbraukto savanorio ugniagesio pažymėjimas ir atpažinimo ženklas turi būti grąžinti.

11. Savanoris ugniagesys savivaldybės priešgaisrinės tarnybos ar kito šios savanoriškos veiklos srities organizatoriaus vadovo įsakymu išbraukiamas iš savanorių ugniagesių sąrašo:

1) paties prašymu;

2) jeigu nevykdo rašytinėje savanoriškos veiklos sutartyje nustatytų savanorio ugniagesio funkcijų ir pareigų, taip pat dėl savanorio ugniagesio vardo diskreditavimo;

3) jeigu rašytinė savanoriškos veiklos sutartis su juo nepratęsiama naujam 4 metų terminui (su savanoriu ugniagesiu, dalyvaujančiu gesinant gaisrus, ne ilgiau, iki jam sukaks 65 metai) ar nesudaroma nauja sutartis.

12. Savivaldybės priešgaisrinės tarnybos ar kito šios savanoriškos veiklos srities organizatoriaus vadovo sprendimas dėl savanorio ugniagesio išbraukimo iš savanorių ugniagesių sąrašo gali būti apskųstas Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento direktoriui.

13. Savanoriai ugniagesiai savo bendriems interesams tenkinti gali jungtis į savanorių ugniagesių asociacijas.

18³ straipsnis. Savanorių ugniagesių socialinės ir kitos garantijos

1. Savanoriui ugniagesiui, kuris jo tarnybos, darbo, mokslo ar studijų laiku nustatyta tvarka yra pakviestas ir dalyvauja gesinant gaisrą ar atlieka gelbėjimo darbus, yra išsaugoma tarnybos, darbo, mokslo ar studijų vieta.

2. Jeigu savanoris ugniagesys dalyvauja planiniuose kvalifikacijos tobulinimo kursuose (mokymuose ir (ar) pratybose) ir pateikia tai patvirtinančią savanorių ugniagesių veiklos organizatoriaus vadovo išduotą pažymą, įstaigos, įmonės ar organizacijos, kurioje savanoris ugniagesys tarnauja, dirba ar mokosi (studijuoja), vadovas privalo jį išleisti į planinius kvalifikacijos tobulinimo kursus (mokymus ir (ar) pratybas) ir išsaugoti jam tarnybos, darbo, mokslo ar studijų vietą, tačiau ne daugiau kaip 10 tarnybos, darbo, mokslo ar studijų dienų per metus.

3. Gesinantiems gaisrus ar atliekantiems gelbėjimo darbus, dalyvaujantiems planiniuose kvalifikacijos tobulinimo kursuose (mokymuose ir (ar) pratybose), atliekantiems kitas užduotis, nustatytas rašytinėse savanoriškos veiklos sutartyse, savanoriams ugniagesiams mokamas ne didesnis kaip 1 procento Lietuvos statistikos departamento paskutinio paskelbto šalies ūkio darbuotojų vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydžio atlyginimas už kiekvieną savanorio ugniagesio sugaištą valandą. Atlyginimo už sugaištą laiką gesinant gaisrus ar atliekant gelbėjimo darbus, už dalyvavimą planiniuose kvalifikacijos tobulinimo kursuose (mokymuose ir (ar) pratybose), taip pat už kitų rašytinėse savanoriškos veiklos sutartyse numatytų užduočių atlikimą savanoriams ugniagesiams mokėjimo sąlygas ir tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

4. Savanoriams ugniagesiams kompensuojamos su savanorio ugniagesio atlikta veikla susijusios išlaidos. Savanorių ugniagesių veiklos kompensuojamų išlaidų sudėtį, jų kompensavimo sąlygas ir tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

5. Savanorių ugniagesių veiklos organizatorius savanorius ugniagesius turi aprūpinti jų veiklai atlikti reikalingomis priemonėmis ir darbo apranga.

6. Savanoriškos veiklos organizatoriai draudžia savanorius ugniagesius (jų sveikatą ir gyvybę) draudimu nuo nelaimingų atsitikimų.

7. Savanoriai ugniagesiai, dalyvaujantys gaisrų gesinimo darbuose, turi teisę į nemokamus periodinius sveikatos patikrinimus vidaus reikalų ministro ar jo įgalioto Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento direktoriaus nustatyta tvarka.

18⁴ straipsnis. Savanorių ugniagesių veiklos organizatorius

1. Savanorių ugniagesių veiklos organizatorius – savivaldybės priešgaisrinė tarnyba atlieka šias funkcijas:

1) priima nustatyta tvarka asmenis į savanorius ugniagesius, taip pat išbraukia iš savanorių ugniagesių sąrašo, tvarko savanorių ugniagesių ir jų sugaišto laiko, atliekant rašytinėse savanoriškos veiklos sutartyse numatytą veiklą, apskaitą, išduoda savanorio ugniagesio pažymėjimą ir atpažinimo ženklą;

2) organizuoja ir (ar) vykdo savanorių ugniagesių mokymą ir kvalifikacijos tobulinimo kursus (mokymus ir (ar) pratybas) nustatyto lygio kompetencijai ir bendrajam fiziniam parengtumui įgyti ir palaikyti;

3) draudžia savanorius ugniagesius (jų sveikatą ir gyvybę) draudimu nuo nelaimingų atsitikimų, moka jiems atlyginimą už rašytinėse savanoriškos veiklos sutartyse numatytos veiklos atlikimą, taip pat kompensuoja su jų savanoriška veikla susijusias išlaidas, organizuoja periodinius savanorių ugniagesių, dalyvaujančių gaisrų gesinimo darbuose, sveikatos patikrinimus;

4) nustato vietas, kuriose savanoriai ugniagesiai atliks savo veiklą, aprūpina jų veiklai atlikti reikalingomis priemonėmis, darbo apranga;

5) pasitelkia savanorius ugniagesius kilus gaisrui ar prireikus vykdyti gelbėjimo darbus, sudaro sąlygas vykdyti kitus jų uždavinius;

6) bendrauja su įmonių, įstaigų ir organizacijų, kuriose dirba, mokosi ar studijuoja savanoriai ugniagesiai, vadovais ir jų įgaliotais asmenimis dėl klausimų, susijusių su savanorių ugniagesių veikla ir garantijomis;

7) atlieka kitas šiame Įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas funkcijas.

2. Savanorių ugniagesių veiklos organizatoriais gali būti ir kiti Savanoriškos veiklos įstatyme nurodyti subjektai. Jų teisės ir pareigos nustatomos, taip pat veikla organizuojama vadovaujantis Savanoriškos veiklos įstatymu ir kitais teisės aktais.

Papildyta skyriumi:

Nr. [XII-1330](#), 2014-11-13, paskelbta TAR 2014-11-26, i. k. 2014-17985

VI SKYRIUS

VALSTYBINĖ GAISRŲ IR GELBĖJIMO DARBŲ APSKAITA. GYVENTOJŲ ŠVIETIMAS PRIEŠGAISRINĖS SAUGOS SRITYJE

19 straipsnis. Valstybinė gaisrų ir gelbėjimo darbų apskaita

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas tarnybos veiklos analizei renka ir apibendrina statistinius duomenis apie gaisrus ir gelbėjimo darbus, žuvusius ir traumotus asmenis ir šiuos duomenis teisės aktų nustatyta tvarka teikia Lietuvos statistikos departamentui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1095](#), 2010-11-04, Žin., 2010, Nr. 137-6996 (2010-11-23), i. k. 1101010ISTA0XI-1095

20 straipsnis. Švietimas priešgaisrinės saugos srityje

1. Pirminės priešgaisrinės saugos žinios turi būti suteikiamos vykdant ir organizuojant ugdymo procesą pagal bendrąsias ugdymo programas. Pirminių priešgaisrinės saugos žinių mastą ugdymo programose nustato Švietimo ir mokslo ministerija kartu su Vidaus reikalų ministerija.

2. Gyventojų švietimas gaisrų prevencijos klausimais turi būti vykdomas per spaudą, radiją, televiziją ir kitas visuomenės informavimo priemones.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21 straipsnis. Pasiūlymai Vyriausybei

Vyriausybė iki 2003 m. balandžio 1 d.:

1) parengia ir pateikia Seimui įstatymų, susijusių su Priešgaisrinės saugos įstatymo įgyvendinimu, pakeitimo ir (ar) papildymo projektus;

2) parengia ir patvirtina su Priešgaisrinės saugos įstatymo įgyvendinimu susijusius teisės aktus.

22 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis Įstatymas, išskyrus 21 straipsnį, įsigalioja nuo 2003 m. liepos 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1575](#), 2008-06-05, Žin., 2008, Nr. 71-2704 (2008-06-21), i. k. 1081010ISTA00X-1575

Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatymo 7 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-623](#), 2009-12-22, Žin., 2010, Nr. 1-30 (2010-01-05), i. k. 1091010ISTA00XI-623

Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatymo 2, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 18 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1018](#), 2010-09-21, Žin., 2010, Nr. 118-5992 (2010-10-02), i. k. 1101010ISTA0XI-1018

Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatymo 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1095](#), 2010-11-04, Žin., 2010, Nr. 137-6996 (2010-11-23), i. k. 1101010ISTA0XI-1095

Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1330](#), 2014-11-13, paskelbta TAR 2014-11-26, i. k. 2014-17985

Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatymo Nr. IX-1225 1, 2, 7, 9, 10, 11, 14, 16, 17, 18 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo V-1 skyriumi įstatymas